

**RAPORT
SPECIAL**

27 situații întâlnite
în practică mai puțin
cunoscute din domeniul

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

**Acesta nu este un Raport special GRATUIT!
Prețul de vânzare este de 57 lei.
Dvs. beneficiați GRATUIT de acest raport
deoarece faceți parte din comunitatea RENTROP & STRATON.**

**27 de situații întâlnite în practică mai puțin
cunoscute din domeniul Managementul Deșeurilor**

© RENTROP & STRATON

(recunoscut CNCSIS conform Deciziei nr. 284/2007)

Președinte: George Straton

Director General: Octavian Breban

Manager produs: Andreea Peștișan

Manager Departament Editorial: Georgiana Bălașa

Puteți consulta și celelalte lucrări editate de RENTROP & STRATON la: www.rs.ro

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din acest material nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă și prin niciun fel de mijloace, mecanice sau electronice, fotocopiere, înregistrare audio sau video, fără permisiunea în scris din partea editorului. Autorii sau editorii nu sunt responsabili pentru nicio pierdere provocată vreunei persoane fizice sau juridice care acționează sau se abține de la acțiuni ca urmare a citirii materialelor publicate în această lucrare.

Bdul Națiunile Unite nr. 4, bloc 107A, etajul 1,
sector 5, București
Telefon Serviciul Clienți: 021.209.45.45

1. În localitatea X, serviciul de gestiune a deșeurilor, ca parte din sistemul de salubritate, este asigurat de primărie.

Primăria are două autospeciale cu care colectează deșeurile în fiecare marți și vineri de la locuitorii din localitate. Serviciul este realizat pe sistem de colectare „din poartă în poartă”.

Deșeurile generate sunt colectate de către locuitori într-o singură pubelă, care se amplasează în fața porții în zilele de colectare. Autospecialele ridică deșeurile din această pubelă și, la încărcarea totală, efectuează transportul la un depozit de deșuri gestionat de către un operator cu care primăria x are contract pentru preluarea deșeurilor.

Localitatea este curată și primarul consideră că este în legalitate și respectă actele normative în vigoare. Mai mult, cetățenii sunt mulțumiți de costurile reduse ale serviciului, plătind taxa de salubritate direct către primărie.

Însă, în realitate, primăria este expusă la un risc financiar, deoarece nu sunt respectate prevederile legale în vigoare. Într-adevăr, taxele sunt reduse și localitatea este curată. Dar prin funcționarea acestui sistem de colectare deșeurile generate sunt colectate în amestec și nu este realizată colectarea separată pentru hârtie, metal, plastic și sticlă. Hârtia, colectată în amestec, riscă să nu mai poată fi reciclată. Se încurajează astfel depozitarea finală, și nu reciclarea acestora în scopul reducerii cantităților gestionate și a atingerii țintelor de reciclare/valorificare.

Prin urmare, trebuie implementat un sistem de colectare selectivă.

Amenda pentru nerespectarea acestei obligații este **de la 5.000 lei la 15.000 lei**.

2. Primăria X dorește delegarea serviciului de salubritate. Procedura este în curs de desfășurare, însă până la momentul încheierii contractului, autospecialele din proprietatea comunei colectează deșeurile generate de locuitorii și operatorii economici din comună. Nu se realizează colectarea separată, iar cel mai apropiat depozit este la o distanță mare, care implică cheltuieli legate de transport mai ridicate, suplimentare față de taxa pe care o suportă primăria pentru depozitarea finală a deșeurilor, calculată în tone. Din acest motiv, primăria a încheiat contract cu un antreprenor local, despre care însă este binecunoscut faptul că nu deține autorizațiile necesare, în special licența ANRSC, întrucât chiar el declara că este în proces de obținere a acestora. O mare parte din deșeurile produse sunt transferate către acest „operator”.

Primarul susține că este o măsură temporară până va fi delegat serviciul, în cadrul unui proiect realizat în comun cu alte primării și cu județul. Din acest punct de vedere, nu consideră că se încalcă nicio prevedere locală. În plus, această măsură permite menținerea taxelor locale la valorile actuale.

Însă, în realitate, primăria trebuie să încheie contracte doar cu operatori care au licență emisă de către ANRSC pentru o parte sau toate activitățile legate de gestionarea deșeurilor, în cazul de față depozitarea acestora. Primăria trebuie să asigure și să răspundă pentru colectarea separată, transportul, neutralizarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Prin urmare, chiar dacă utilizarea depozitului situat la distanță mai mare este mai costisitoare, se reduce riscul unei amenzi, ce poate fi aplicată repetitiv.

Amenda pentru nerespectarea acestei obligații este **de la 5.000 lei la 15.000 lei.**

3. În comuna X, sistemul de colectare a deșeurilor este la punct fix. În localitate există numai case, fără blocuri. Fiecare locuitor are obligația de a transporta deșeurile de la locuințele proprii către punctul de colectare. Aceste puncte de colectare au fost montate de primărie la o distanță de cel mult 150 de metri de fiecare locuință.

Punctul de colectare este o platformă betonată în care există un container de 1,1 mc în care se aruncă pungile de deșeuri.

Autospecialele primăriei ridică deșeurile și le transportă la un depozit care are capacitatea de a sorta chiar și deșeurile aflate în amestec, în măsura în care acestea nu au fost compromise prin procesul de colectare și transport în amestec.

Primăria consideră că are toate actele în regulă.

Însă, în realitate, deși există spațiul necesar colectării separate a deșeurilor, obligație care rămâne în sarcina responsabilului, în speță primăria, pentru cazurile de gestiune directă nu există dotarea corespunzătoare a acestuia cu containere specifice fiecărui tip de deșeu.

Atenție! Chiar dacă se achiziționează containere specifice, însă colectarea cu autospeciale se realizează în amestec, nu va exista nicio valoare suplimentară pentru respectarea legislației. Intenția trebuie să fie în sensul de a dezvolta un sistem care să îndeplinească în totalitate cerințele legale.

Amenda pentru nerespectarea acestei obligații este **de la 5.000 lei la 15.000 lei.**

4. În comuna X, sistemul de colectare a deșeurilor este la punct fix. În localitate există numai case, fără blocuri. Fiecare locuitor are obligația de a transporta deșeurile de la locuințele proprii către punctul de colectare. Aceste puncte de colectare au fost montate de primărie la o distanță de cel mult 150 de metri de fiecare locuință.

Punctul de colectare este o platformă betonată în care există containere pentru fiecare tip de deșeu. Totuși, din cauza unor ploii abundente, etichetele cu ajutorul cărora se pot identifica acele containere speciale pentru hârtie și sticlă s-au dezlipit. Locuitorii aruncă deșeurile fără a mai ține cont de specificul fiecărui container.

Primăria nu știe despre această situație, întrucât monitorizarea situației se realizează trimestrial de către un inspector al primăriei. Având în vedere diverse emisiuni recente privind legislația ce impune colectarea selectivă, o persoană anonimă face sesizare la inspectoratul teritorial al gărzii de mediu privind situația menționată.

La un control al gărzii de mediu sunt găsite următoarele nereguli:

- Primăria nu monitorizează serviciul aflat în gestiune directă cu o frecvență satisfăcătoare.
- Primăria nu își îndeplinește obligațiile de colectare selectivă.
- Primăria nu asigură informarea prin mijloace adecvate a locuitorilor asupra sistemului de gestionare a deșeurilor din cadrul localităților.

5. Primăria X face parte dintr-o asociație care a implementat un sistem integrat de gestiune a deșeurilor. Se realizează colectare selectivă și deșeurile sunt reciclate, iar o fracție se elimină prin depozitare printr-un sistem de „filtrare” la stații de compostare, iar apoi prin operarea unui depozit conform, operat de un operator licențiat.

Primăria nu monitorizează individual modul de operare și consideră că toate obligațiile au fost transferate prin delegare. Totuși, în localitate, generatorii, persoane fizice și juridice, nu separă deșeurile în funcție de tipul acestora, iar sistemul de colectare la punct fix pentru locuitori nu îi ajută pe aceștia să separe fracțiile.

La plata taxelor locale, locuitorii au obișnuința să verifice panoul local de informare, însă pe acesta nu este afișat niciun mesaj de informare cu privire la implementarea sistemului integrat de deșeuri. La sediul consiliului județean există aceste informații, însă locuitorii din localitate, precum și ceilalți din localitățile din județ ajung mult mai rar cu „treburi” la consiliul județean.

În acest caz, primăria nu asigură o informare adecvată privind modalitatea corectă de gestionare a deșeurilor și, potrivit legislației, riscă o **amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei.**

Totuși, la un control al gărzii de mediu, inspectorii dispun să fie luate măsurile administrative necesare în termen de 15 zile. Pe cale de consecință, primăria elaborează un mesaj de informare cu text și semne grafice, mesaj care este afișat pe panoul local aflat la sediul primăriei. În plus, un anunț similar este transmis în cutiile poștale ale fiecărei locuințe. La două luni de la semnalarea și luarea măsurilor necesare, gradul de colectare selectivă a crescut cu 70% și acest lucru sprijină respectarea țintelor de colectare prevăzute de lege.

6. În localitatea X se generează o cantitate foarte mare de deșeuri verzi. O parte provine din zona verde a localității, chiar dacă nu sunt parcuri amenajate. Cealaltă parte provine de la gospodării.

Există un obicei vechi ca locuitorii să ardă deșeurile din gospodării, însă până acum nu a fost nicio problemă. Un fost locuitor al localității, devenit antreprenor, cunoaște prevederile legislației și propune primăriei să îi furnizeze stații de compostare individuale. Prețul este unul scăzut și se încadrează în bugetul primăriei. Totuși, primăria decide că există alte priorități și amână discuția pentru o dată viitoare incertă. Situația persistă, însă așa fiind obiceiul, nimeni nu remarcă o problemă.

În realitate, **fiecare locuitor este pasibil de amendă pentru arderea deșeurilor, chiar și în gospodăria proprie.**

În același timp, primăria are obligația de a încuraja compostarea în gospodării. Având în vedere pasivitatea, localitatea riscă o **amendă între 5.000 lei și 15.000 de lei.**

Chiar și în cazul refuzului de a încheia direct un contract, în condițiile legii achizițiilor publice, pentru achiziționarea de compostoare, primăria are obligația să informeze despre existența acestor instalații, astfel încât locuitorii care și-ar fi putut permite o astfel de achiziționare să fie conștienți de existența acestei opțiuni.

- 7. La o sesizare anonimă, comisarii gărzii de mediu se deplasează pe teritoriul localității X și constată că există două zone unde sunt depuse deșeuri necontrolat. Nimeni nu cunoaște care este persoana/sunt persoanele care depozitează în mod regulat astfel de deșeuri. Primarul menționează că nu cunoaște această situație. Totuși, zonele nu sunt atât de îndepărtate de zonele populate.**

Comisarii dispun luarea unor măsuri administrative și decid să nu amendeze primăria, care are responsabilitatea legală să monitorizeze astfel de situații. După o lună, la inspecția planificată a inspectorilor gărzii de mediu se constată că zonele de poluare continuă să existe.

În acest caz, primăria a fost amendată pentru nerespectarea obligației de a reface și a proteja mediul cu **maximul amenzii de 15.000 de lei**. Pentru bugetul primăriei, aceasta reprezintă o sumă mare. În realitate, amenda putea fi evitată prin luarea măsurilor administrative solicitate care implicau costuri mult mai reduse.

8. La ridicarea deșeurilor provenite de la locuințe, personalul angajat al primăriei ridică bateriile plasate separat de către locuitori și le aruncă în autospecială împreună cu celelalte deșeuri.

La un control inopinat, un inspector al gărzii de mediu constată o neregulă, deoarece consideră că se amestecă deșeuri nepericuloase cu deșeuri periculoase, lucru interzis de lege. Se aplică amenda cea mai mare, întrucât se consideră că acest lucru este deosebit de periculos.

Primăria contestă în contencios administrativ procesul-verbal de constatare a contravenției, deoarece suma este prea mare pentru bugetul primăriei. Secretarul primăriei, care are experiență juridică și întâmplător a efectuat cursuri privind protecția mediului, verifică legislația și observă faptul că interdicția legii nu se aplică deșeurilor municipale amestecate, provenite de la gospodăriile populației.

Instanța îi dă dreptate și anulează procesul-verbal de constatare a contravenției.

Chiar și așa, primăria a solicitat personalului angajat să ridice separat astfel de deșeuri și să le depună la un centru de reciclare aflat în apropiere.

- 9. În localitatea X se generează o cantitate foarte mare de deșeuri verzi. O parte provine din zona verde a localității, chiar dacă nu sunt parcuri amenajate. Cealaltă parte provine de la gospodării. În mare parte, locuitorii selectează deșeurile verzi, însă autospecialele transportă sacii de colectare în amestec cu deșeurile colectate în pubele.**

Primăria nu consideră că este o problemă atât timp cât aceasta asigură colectarea tuturor deșeurilor și se consideră chiar o evoluție, deoarece locuitorii nu mai ard aceste deșeuri.

Însă, în realitate, există obligația de a colecta separat aceste biodeșeuri în vederea compostării și fermentării acestora, acest lucru neputând fi asigurat decât dacă se asigură colectare și transport separat pe tot fluxul gestionării acestor deșeuri.

10. În localitatea X, serviciul de gestiune a deșeurilor, ca parte din sistemul de salubritate, este asigurat de către primărie. Primăria are două autospeciale cu care colectează deșeurile, în fiecare marți și vineri, de la locuitorii din localitate. Serviciul este realizat pe sistem de colectare „din poartă în poartă”.

Deșeurile generate sunt colectate de către locuitori într-o singură pubelă, care se amplacează în fața porții în zilele de colectare. Autospeciile ridică deșeurile din această pubelă și, la încărcarea totală, efectuează transportul la un depozit de deșuri gestionat de către un operator cu care primăria are contract pentru preluarea deșeurilor.

Localitatea este curată și primarul consideră că este în legalitate și respectă actele normative în vigoare. Mai mult, cetățenii sunt mulțumiți de costurile reduse ale serviciului, plătind taxa de salubritate direct către primărie.

Totuși, într-o zi de colectare, un locuitor observă că deșeurile nu sunt ridicate. Situația persistă trei zile, când deșeurile sunt ridicate de către autospecială.

Locuitorul respectiv solicită primăriei informații cu privire la modul de prestare a serviciului, iar primăria îi răspunde că acesta este derulat în gestiune directă și zilele de colectare sunt luni și joi, iar în ziua în care nu a fost respectată una dintre zile a fost o excepție, care nu a fost cauzată de administrație. Consultând legislația, locuitorul observă că ar trebui să existe un regulament al serviciului și, la refuzul primăriei de a i-l transmite, acesta presupune că nu există.

La un control al agenților A.N.R.S.C. se constată că nu există documentele solicitate de lege și care ar fi trebuit adoptate de către consiliul local și puse la dispoziția locuitorilor.

Legea prevede că, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de salubritate se organizează și se desfășoară pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini, aprobate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau ale asociației de dezvoltare intercomunitară, după caz, întocmite în conformitate cu regulamentul-cadru al serviciului de salubritate și caietul de sarcini-cadru, elaborate și aprobate de A.N.R.S.C., prin ordin al președintelui acesteia.

Conform legislației, constituie contravenție și se sancționează cu **amendă de la 10.000 lei la 30.000 lei** neurmărirea de către primar a întocmirii proiectului de regulament și a caietului de sarcini propriu al serviciului.

11. În localitatea X, serviciul a fost delegat unui operator care funcționează la nivelul județului. Delegarea s-a efectuat prin intermediul unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară a cărei membră este și localitatea X. Prin instituirea acestui serviciu se estimează că vor fi atinse țintele de colectare.

Monitorizarea prestării serviciului se realizează în comun de către toate localitățile care au delegat acest serviciu, prin intermediul Asociației, care are personal calificat.

Localitatea a optat pentru un serviciu cu sistem de plată tarif. Prin urmare, operatorul are obligația să încheie contracte cu toți locuitorii, iar aceștia plătesc în baza contractului suma aprobată de către consiliul local, în limitele suportabilității.

Totuși, un număr foarte mare de locuitori refuză încheierea contractelor și operatorul este nemulțumit, așa că solicită primăriei instituirea taxei speciale prevăzute de lege. Aceasta răspunde că a delegat serviciul în baza unor acte și operatorul răspunde pe riscul său de asigurarea fluxului financiar.

În acest context, primăria nu are sprijin legal și riscă o **amendă de la 5.000 lei la 15.000 de lei**, deoarece există obligația de a institui taxe speciale pentru utilizatorii care refuză încheierea contractelor de prestări servicii cu operatorii de salubritate.

12. În localitatea X, serviciul de gestiune a deșeurilor, ca parte din sistemul de salubritate, este asigurat de către primărie. Primăria are trei autospeciale cu care colectează deșeurile în fiecare marți și vineri de la locuitorii din localitate.

O persoană observă că în zona unde are plantați pomi fructiferi și de unde nu se ridică deșeurile municipale, de o anumită perioadă, au început să tranziteze pe drumul de lângă livadă autospecialele. Presupune astfel că a fost modificat recent traseul.

Solicitând justificare, primăria răspunde că, din motive obiective, a fost nevoită să schimbe traseul. Petentul nemulțumit face o reclamație la A.N.R.S.C., însă i se răspunde că primăria nu are licență pentru furnizarea serviciului, deci nu există un traseu aprobat.

În acest caz, primăria riscă sancționarea cu amendă, deoarece licențele se acordă inclusiv autorităților administrației publice locale sau unei structuri proprii a acestora cu personalitate juridică.

13. Societatea X, care prestează servicii de consultanță financiară, produce o anumită cantitate de deșuri din hârtie. Materialele sunt achiziționate în cantități mari de la un furnizor unic, cu care societatea X are contract de câțiva ani. Produsele sunt achiziționate legal, fiind emise facturi fiscale și fiind înregistrate sumele și cantitățile în registrul societății X.

În urma utilizării hârtiei pentru printarea rapoartelor efectuate în cadrul contractelor încheiate de către firma X cu alte societăți, deșeurile rezultate sunt evidențiate de către o persoană responsabilă din cadrul societății X într-un registru întocmit de către responsabilul de calitate. Registrul este arhivat și responsabilul de calitate a elaborat șablonul incluzând doar mențiunea că înregistrările se realizează pentru deșeurile de hârtie generate de societate.

Există vreo neconformitate în activitatea de evidențiere realizată de societatea X?

Da. Societatea X întocmește și ține evidența deșeurilor de hârtie conform obligației legale. Însă registrele de evidență trebuie să conțină în mod obligatoriu încadrarea fiecărui tip de deșeu generat în lista legală prevăzută de către Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase.

Acest lucru înseamnă că fiecare registru întocmit trebuie să conțină un preambul cu următoarele informații:

- *Agentul economic*
- *Anul*
- *Tipul de deșeu* *cod* (conform codificării din anexa nr. 2 din H.G. nr. 856/2002)
- *Starea fizică*
- *Unitatea de măsură*

În cazul societății X se poate utiliza pentru evidența registrului de deșuri codul 20 01 01 hârtie și carton din categoria 20 DEȘEURI MUNICIPALE ȘI ASIMILABILE DIN COMERȚ, INDUSTRIE, INSTITUȚII, INCLUSIV FRAȚIUNI COLECTATE SEPARAT din Lista cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase.

Nerespectarea obligației producătorilor și deținătorilor de deșuri de a încadra fiecare tip de deșeu generat din propria activitate în lista legală se sancționează cu **amandă de la 20.000 lei la 40.000 lei** pentru persoane juridice.

14. Societatea X produce materiale de birotică, cum ar fi notebook-uri, agende, precum și instrumente de scris, cum ar fi pixuri din metal și plastic etc.

Deșeurile generate sunt colectate într-un spațiu amenajat, în amestec, urmând a fi preluate de un operator în vederea valorificării. Acesta din urmă ar trebui să le separe și să asigure fluxul legal pentru fiecare tip de deșeu, astfel încât societatea X crede că nu există nicio problemă.

Este adevărat?

Nu. Chiar dacă există un contract cu un operator care are obligația să valorifice deșeurile generate, societatea X are obligația colectării separate a deșeurilor generate pentru fiecare tip. Astfel, deșeurile trebuie să fie stocate în funcție de tipul acestora, separat pentru hârtie, metal, plastic etc. În acest mod, societatea X poate evidenția în registru cantitățile generate și le poate transmite cu proces-verbal de predare-primire, cu menționarea cantităților, către operatorul contractual.

Nerespectarea obligației producătorilor și deținătorilor de a colecta separat pe categoriile hârtie, metal, plastic și sticlă se sancționează cu **amendă de la 20.000 lei la 40.000 lei** pentru persoane juridice.

15. În cadrul societății X, care are ca obiect de activitate producerea de echipamente ce funcționează cu alimentare prin curent continuu, deșeurile generate sunt stocate pe tipuri de deșeuri. În containerul destinat deșeurilor din metal sunt aruncate și bateriile utilizate în cadrul testelor efectuate asupra produselor finite.

Se realizează legal activitatea de colectare a deșeurilor generate?

Nu. Fiecare tip de deșeu trebuie colectat separat. Mai mult, deșeurile periculoase nu trebuie amestecate cu alte tipuri de deșeuri pentru a preveni contaminarea. În cazul de față, lichidul scurs din baterii poate contamina deșeurile din metale, împiedicând posibilitatea acestora de a fi reutilizate.

Nerespectarea obligației de a nu amesteca diferitele categorii de deșeuri periculoase cu alte categorii de deșeuri periculoase sau alte deșeuri, substanțe ori materiale se sancționează cu **amendă de la 20.000 lei la 40.000 lei** pentru persoane juridice.

16. O societate din domeniul IT utilizează numai echipamente wi-fi, inclusiv echipamentele de tip tastatură și mouse pentru întregul personal format din 200 de angajați.

La finalul duratei de viață a bateriilor, acestea se elimină, în mod uzual, de către angajați în containerele pentru deșeuri din fiecare birou. O parte din angajați utilizează containerele speciale din supermarketurile din apropiere.

Deși echipamentele, inclusiv bateriile, se achiziționează de către societate, nu există registre speciale pentru deșeuri.

Ce trebuie să facă societatea pentru a respecta prevederile legale?

Trebuie întocmite registre de evidență pentru toate tipurile de deșeuri generate, inclusiv bateriile care intră în contabilitatea societății.

- Se recomandă elaborarea unei proceduri de gestionare a deșeurilor care să fie transmisă tuturor angajaților, astfel încât angajații să cunoască locurile unde pot fi aruncate deșeurile, în funcție de tipul acestora.
- Bateriile se vor colecta separat. Se întocmește un registru de evidență special, prin utilizarea codului baterii/acumulatori 16 06 05, unitatea de măsură bucăți.
- Trebuie prevăzute spații de stocare a deșeurilor până la predarea acestora unui operator autorizat.

Absența evidenței gestiunii deșeurilor se sancționează cu **amandă de la 3.000 lei la 7.500 lei** pentru persoane juridice.

Nerespectarea obligației de a nu amesteca diferitele categorii de deșeuri periculoase cu alte categorii de deșeuri periculoase sau alte deșeuri, substanțe ori materiale se sancționează cu **amandă de la 20.000 lei la 40.000 lei** pentru persoane juridice.

17. Societatea X produce invitații personalizate la evenimente de familie. Se utilizează în principal materiale din hârtie și carton. Societatea are 8 angajați și funcționează într-o casă închiriată în orașul Y. Săptămânal sunt produse aproape 10 kg de deșeuri din hârtie și carton, acestea fiind depozitate în containerul asigurat de către operatorul de salubritate și poziționat în fața locuinței utilizate ca sediu al societății.

Containerul este golit de două ori pe săptămână de către personalul operatorului de salubritate delegat de către municipalitate, nefiind nicio problemă în ceea ce privește capacitatea de a prelua 10 kg de deșeuri.

Societatea X nu are autorizație de mediu, întrucât legislația nu obligă la obținerea acestui act și nu a desemnat niciun responsabil de mediu. Societatea X nu are încheiat niciun contract cu o terță persoană în vederea gestionării deșeurilor. Societatea X plătește facturile curente la operatorul de salubritate care operează în localitate.

Sunt gestionate deșeurile generate în conformitate cu prevederile legale?

Nu. Fiecare persoană juridică are responsabilitatea menținerii unei evidențe a deșeurilor generate de activitatea desfășurată, separat de deșeurile generate de angajați.

În acest mod, este monitorizată, printre altele, atingerea țintelor de reciclare.

Producătorii de deșeuri sunt obligați să atingă, **până la 31 decembrie 2020**, un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere sau, după caz, din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeuri sunt similare deșeurilor care provin din gospodării, de minimum 50% din masa totală.

De asemenea, fiecare producător de deșeuri – persoană juridică – are obligația de a desemna o persoană din rândul angajaților proprii care să urmărească și să asigure îndeplinirea obligațiilor legale.

Se recomandă:

- Desemnarea unei persoane responsabile și includerea în fișa de post a atribuțiilor specifice. Participarea la un curs de managementul deșeurilor.

- Stocarea deșeurilor într-un spațiu corespunzător și, în cazul în care nu pot fi transmise operatorului de salubritate cu proces-verbal de predare-primire, încheierea unui contract cu un operator autorizat.

Nerespectarea obligației deținătorilor/producătorilor de deșeurii persoane juridice, comercianții, precum și operatorii economici autorizați pentru colectare/transport de a desemna o persoană din rândul angajaților proprii care să urmărească și să asigure îndeplinirea obligațiilor legale sau de a delega această obligație unei terțe persoane se sancționează cu **amendă de la 15.500 lei la 30.000 lei** pentru persoane juridice.

18. Societatea X oferă servicii de organizare a unor evenimente protocolare. În cadrul unui contract încheiat cu o instituție publică pentru organizarea unui eveniment cu participarea unor experți din Uniunea Europeană, societatea X asigură sala unde vor avea loc discuțiile, precum și un bufet organizat între pauzele prevăzute în agendă. Evenimentul are loc pe o perioadă de 5 zile. În baza unor facturi se achiziționează o cantitate mare de apă și sucuri în recipiente din plastic, carton și sticlă.

Întrucât nu este necesară o autorizație de mediu pentru desfășurarea activității, societatea X nu cunoaște obligațiile stabilite prin legea-cadru privind gestionarea deșeurilor. Totuși, deșeurile generate sunt colectate selectiv și depozitate în containere speciale care merită clădirea unde se desfășoară evenimentul.

Societatea Y, care deține în proprietate clădirea, utilizează serviciile unui operator de salubritate delegat de către municipalitate și nu are încheiat un contract cu un operator autorizat. Societatea Y produce deșeurile doar din hârtie, restul fiind deșeurile generate nu de activitatea desfășurată, ci de propriii angajați.

Ce nereguli există cu privire la gestionarea deșeurilor?

Chiar dacă deșeurile generate în cadrul evenimentului organizat de către societatea X, în beneficiul unei terțe părți, sunt colectate selectiv, urmând ca operatorul de salubritate să le preia și să le gestioneze pe fluxuri de deșeurile, conform obligațiilor legale pe care acesta din urmă le are, societatea X trebuie să aibă propria evidență a deșeurilor care rezultă din produse achiziționate de către societate în scopul desfășurării activității. Prin urmare, trebuie să existe un responsabil de deșeurile care să întocmească registre de evidență pentru deșeurile hârtie și carton, sticlă și plastic. Aceste deșeurile trebuie predate unui operator cu proces-verbal de predare-primire pentru a justifica trasabilitatea legală a acestora.

În același timp, și societatea Y are aceeași obligație pentru deșeurile generate de activitatea desfășurată. Organele de inspecție fac legătura între cantitățile intrate în contabilitatea societăților și documentele justificative care arată ieșirea din gestiune. În cazul absenței acestora din urmă, nu poate fi dovedită atingerea obligațiilor legale, chiar dacă prin utilizarea containerelor municipale, în final, deșeurile sunt gestionate pe fluxuri și ar fi respectată politica de gestionare a deșeurilor.

Absența evidenței gestiunii deșeurilor se sancționează cu **amandă de la 3.000 lei la 7.500 lei** pentru persoane juridice.

19. Un studio de fotografie achiziționează materiale necesare activității și generează deșeurii, inclusiv de hârtie. Hârtia utilizată este una specială, ce conține compuși de argint.

Antreprenorul are încheiat un contract pentru preluarea responsabilității deșeurilor și îi sunt întocmite evidențe care sunt transmise agenției județene pentru protecția mediului.

În registrele pentru deșeurile din hârtie apare codul 20 01 01 hârtie și carton.

La un control al documentelor se identifică o neregulă în registre. De ce?

Potrivit clasificării deșeurilor, deșeurile din industria fotografică reprezintă o categorie distinctă, și anume 09 DEȘEURI DIN INDUSTRIA FOTOGRAFICĂ. Încadrarea corectă o reprezintă codul 09 01 07 film sau hârtie fotografică cu conținut de argint sau compuși de argint. Controlul a fost efectuat deoarece cantitatea raportată nu corespundea cantităților uzuale raportate pentru categoria de hârtie și carton cod 20 01 01.

Înscrierea de date incorecte în evidența gestiunii deșeurilor se sancționează cu **amendă de la 3.000 lei la 7.500 lei** pentru persoane juridice.

20. Societatea X menține registre de evidență a deșeurilor. Persoana responsabilă nu a efectuat cursuri de specializare, însă a preluat informațiile de la fostul ocupant al postului. Fiind primul an în care întocmește registrele, responsabilul utilizează toate informațiile de care dispune și care i-au fost transmise.

La final, unul dintre registre conține următoarele date:

- sticlă cod 20 DEȘEURI MUNICIPALE ȘI ASIMILABILE DIN COMERȚ, INDUSTRIE, INSTITUȚII, INCLUSIV FRAȚIUNI COLECTATE SEPARAT,
- ianuarie 10 kg,
- februarie 12 kg,
- martie 10 kg,
- aprilie 8 kg,
- mai 7 kg,
- iunie 12 kg,
- iulie 10 kg,
- august 12 kg,
- septembrie 18 kg,
- octombrie 20 kg,
- noiembrie 22 kg,
- decembrie 15 kg.

Total 156 kg deșeuri generate pentru anul X.

Este sigur responsabilul că valorile din registru sunt corecte?

Responsabilul de mediu trebuie să aibă o bună colaborare cu persoana care deține funcția de contabil al societății. Din evidențele contabile reiese că au fost achiziționate în anul X un număr de 773 sticle de apă. În urma utilizării produsului, recipientul din material sticlă ajunge să cântărească 150 g. Acest lucru înseamnă că, în urma utilizării produselor, ambalajele rezultate (recipiente – sticlă) ajung să fie considerate deșeuri, întrucât societatea nu are intenția de a le păstra.

Prin urmare, cantitatea totală de deșeuri rezultată este de 150 g (greutate deșeu) x 773 (număr de deșeuri) = 115,950 g = 115,95 kg. Totalul generat în realitate diferă față de totalul din registru, și anume 156 kg deșeuri, generând obligații mai mari nejustificate pentru societate. De asemenea, pentru acest tip de produs se utilizează codul 20 01 02 sticlă.

Neutilizarea codurilor legale ale deșeurilor pentru evidența gestiunii deșeurilor se sancționează cu **amendă de la 3.000 lei la 7.500 lei** pentru persoane juridice.

Înscrierea de date incorecte în evidența gestiunii deșeurilor se sancționează cu **amendă de la 3.000 lei la 7.500 lei** pentru persoane juridice.

21. Societatea X generează deșeuri de mai multe categorii. Se ține evidența acestora și se întocmesc registre. Societatea X are un contract cu un operator Y, care preia în baza unor procese-verbale de predare-primire cantitățile generate.

Contractul între părți prevede preluarea tuturor obligațiilor de mediu care cad în sarcina societății X. De asemenea, contractul prevede utilizarea proceselor-verbale de predare-primire și obligația operatorului Y de a gestiona deșeurile conform legii.

Este totul în regulă?

Prin preluarea responsabilității societății X de către operatorul Y, toate aspectele ar trebui să fie rezolvate. Însă evidențele nu sunt raportate agenției pentru protecția mediului, astfel încât responsabil este în primul rând producătorul de deșeuri, adică societatea X. Trebuie ca societatea X să se asigure că evidențele sunt raportate conform legii, până la data de 31 martie a anului următor celui de raportare, atât pe suport hârtie, cât și electronic, și operatorul Y să trimită o dovadă a acestei raportări.

Nerespectarea obligației de a raporta datele și informațiile privind gestionarea deșeurilor către autoritatea teritorială pentru protecția mediului, până la data de 31 martie a anului următor celui de raportare, atât pe suport hârtie, cât și electronic, se sancționează cu **amendă de la 15.500 lei la 30.000 lei.**

22. Societatea X își mută sediul în alt oraș și pe parcursul re-locării nu sunt preluate toate documentele arhivate. Societatea X respectă în totalitate obligațiile de întocmire a registrelor și transmitere a acestora la agenția pentru protecția mediului. La o verificare, în urma relocării, se constată că nu au fost preluate registrele sau acestea s-au pierdut. Timp de doi ani de la relocare, societatea X continuă respectarea legislației, printre altele, prin evidențe și raportări. După doi ani se realizează un control.

Este totul în regulă?

Societatea X își îndeplinește obligațiile legale, putând dovedi prin acte acest lucru, spre deosebire de multe societăți similare care nu au luat în considerare aceste aspecte, din varii motive.

Totuși, în cazul unui control, societatea va putea dovedi îndeplinirea obligațiilor doar pentru cei doi ani pentru care are acte întocmite, cele anterioare fiind pierdute. Conform legislației, evidența gestiunii deșeurilor se păstrează cel puțin trei ani.

Nerespectarea obligației de a păstra evidența gestiunii deșeurilor cel puțin 3 ani se sancționează cu **amendă de la 15.500 lei la 30.000 lei.**

23. Societatea X produce biciclete în baza unor piese și accesorii comandate și achiziționate din străinătate. Producția finală este vândută nu doar în România, dar și în alte țări, produsul final fiind apreciat la nivelul pieței. La un control al gării de mediu se constată faptul că societatea nu poate face dovada că a transmis Administrației Fondului pentru Mediu declarațiile legale cu privire la contribuțiile datorate, conform pct. i) al art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru Mediu, cu modificările și completările ulterioare.

Societatea susține că nu are calitatea de contribuabil, întrucât producția este de biciclete, și nu de anvelope. Mai mult, societatea prezintă comisarilor un document emis de către Asociația Producătorilor de Biciclete din Uniunea Europeană, potrivit căruia nicio companie producătoare de biciclete nu plătește contribuție la Fondul pentru Mediu pentru introducerea pe piață a anvelopelor de prim montaj.

Care este interpretarea corectă?

Această situație a făcut obiectul Deciziei nr. 242/2015 a Secției de Contencios Administrativ și Fiscal a Înaltei Curți de Justiție și Casație. Curtea a reținut că se aplică următoarele prevederi:

a. introducerea pe piață este „acțiunea de a face disponibil un produs pentru prima dată pe piața națională contra cost sau gratuit, în vederea distribuirii și/sau utilizării”;

b. Hotărârea nr. 170/2004 privind gestionarea anvelopelor uzate are ca obiect următoarele:

(i) Anvelope pentru motociclete, motorete, motoscutere și biciclete

(ii) Anvelope pentru aeronave

(iii) Anvelope pentru autoturisme de oraș, autoturisme de teren, microbuze și autoutilitare

(iv) Anvelope pentru autocamioane, autospeciale, autobuze, troleibuze, remorci și semiremorci auto

(v) Anvelope pentru tractoare și mașini agricole

(vi) Anvelope pentru mașini și utilaje pentru construcții și exploatare miniere.

Activitatea desfășurată de societatea X generează în mod legal în sarcina acesteia o obligație de plată prevăzută de art. 9 lit. i) din Ordonanța de urgență nr. 196/2005

privind Fondul pentru mediu: „o contribuție de 2 lei/kg anvelopă, datorată de operatorii economici care introduc pe piața națională anvelope noi și/sau uzate destinate reutilizării, pentru diferența dintre cantitățile de anvelope corespunzătoare obligațiilor anuale de gestionare prevăzute în legislația în vigoare și cantitățile efectiv gestionate;”.

Faptul că în unele țări din UE nu se datorează contribuția la Fondul pentru Mediu pentru anvelopele de prim montaj importate și introduse pe piața națională nu poate exonera pe reclamantă de obligația prevăzută în legislația națională, respectiv de obligația de plată pentru contribuția prevăzută la art. 9 pct. 1 lit. i) din O.U.G. nr. 196/2005 privind Fondul pentru Mediu.

Curtea a reținut intenția legiuitorului de a institui plata unei taxe la Fondul pentru Mediu în sarcina tuturor operatorilor economici, pentru toate anvelopele introduse pe piața națională, indiferent de proveniența acestora, în scopul protecției mediului și sancționării prin plată a poluatorului. Curtea reține că societatea X are calitatea de contribuabil la Fondul pentru Mediu.

Veniturile Fondului pentru Mediu se constituie din: i) o contribuție de 2 lei/kg anvelopă, datorată de operatorii economici care introduc pe piața națională anvelope noi și/sau uzate destinate reutilizării, pentru diferența dintre cantitățile de anvelope corespunzătoare obligațiilor anuale de gestionare prevăzute în legislația în vigoare și cantitățile efectiv gestionate.

Nedepunerea la termen a declarațiilor privind obligațiile la Fondul pentru Mediu constituie contravenție și se sancționează cu **amendă de la 500 lei la 1.000 lei**, pentru persoane fizice, și cu **amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei**, pentru persoane juridice.

24. Societatea X importă bunuri și le ambalează în vederea comercializării în România. Societatea X a declarat că își va îndeplini în mod individual obligațiile de valorificare și a încheiat cu societatea Y un contract pentru preluarea ambalajelor. La un control, inspectorii fiscali concluzionează că societatea X, deși are încheiat un contract valabil cu societatea Y, nu și-a îndeplinit obligațiile legale și au procedat la determinarea cantităților pe baza declarațiilor vamale de import și a facturilor de import, în vederea stabilirii obligației de plată.

Ce s-a întâmplat?

Acest caz a făcut obiectul Deciziei nr. 4.015/2014 a Secției de Contencios Administrativ și Fiscal a Înaltei Curți de Justiție și Casație.

Societatea X nu a putut face dovada că în documentele de însoțire a materialului plastic livrat către societatea Y s-a menționat că încredințarea deșeurilor de ambalaje spre valorificare se face în scopul îndeplinirii obiectivului anual de valorificare.

Societatea X nu a dovedit că societatea Y i-a eliberat o situație care să evidențieze cantitățile de deșuri de ambalaje valorificate, precum și metoda de valorificare. Societății X nu i se poate imputa doar sancțiunea contravențională ca singura manieră de sancționare, ci și răspunderea materială pentru neplata datoriei către Fondul de Mediu.

Deși societatea X a ținut o evidență a intrărilor de ambalaje aferente produselor comercializate pe piața națională, societatea X avea obligația de a asigura evidența cantității de ambalaje și a cantității de deșuri, conform art. 1 din H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, și anume: „Art. 1. – (1) Agenții economici care generează deșuri au obligația să țină o evidență a gestiunii acestora, în conformitate cu modelul prevăzut în Anexa nr. 1, pentru fiecare tip de deșeu.”

Absența evidenței gestiunii deșeurilor se sancționează cu **amendă de la 3.000 lei la 7.500 lei** pentru persoane juridice.

Nedepunerea la termen a declarațiilor privind obligațiile la Fondul pentru Mediu constituie contravenție și se sancționează cu **amendă de la 500 lei la 1.000 lei**, pen-

tru persoane fizice, și cu **amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei**, pentru persoane juridice.

Contribuțiile la Fondul de Mediu urmează regimul juridic al impozitelor, taxelor, contribuțiilor și al altor sume datorate bugetului general consolidat. Prin urmare, se aplică dispozițiile Codului de procedură fiscală pentru calcularea accesoriilor constând în dobânzi și penalități de întârziere pentru contribuțiile neachitate. Termenul de prescripție a dreptului de a stabili obligații către Fondul de Mediu este de 5 ani, începând de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța.

25. Societatea X este contribuabil la Fondul pentru Mediu pentru obligațiile privind ambalajele. În cadrul unei inspecții fiscale, inspectorii fiscali dispun întocmirea unui raport în baza căruia AFM emite o decizie de impunere pentru suma V. Societatea X încearcă să îi convingă pe inspectorii asupra faptului că baza de calcul pentru stabilirea obligațiilor nu trebuie să includă toate ambalajele gestionate de societate și trebuie să excludă cantitatea de ambalaje care este exportată.

Care este soluția corectă?

O speță similară a făcut obiectul Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal nr. 2.832/2011.

Exportatorii de ambalaje nu sunt nominalizați între persoanele obligate să contribuie cu cota la Fondul pentru Mediu, deoarece deșeurile de ambalaje care părăsesc teritoriul național intră sub incidența legislației din statul de destinație, nemaiconstituind „deșeuri” pe teritoriul statului ce a realizat exportul. Nici nu ar fi logic să achite contribuție la Fondul de Mediu un operator economic care degajează/evacuează din țară deșeuri de ambalaje, atât timp cât această contribuție are menirea de a contracara efectul negativ pe care deșeurile de orice natură îl au asupra mediului, dându-se astfel eficiență principiului acțiunii preventive în domeniul protecției mediului, așa cum este acesta reglementat de O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare.

Este utilă implicarea în mod curent a consilierului juridic al societății în aspectele ce țin de aplicarea și interpretarea legislației în domeniul protecției mediului.

- 26. În cadrul societății X care are ca obiect de activitate producerea de echipamente ce funcționează cu alimentare prin curent continuu, deșeurile generate sunt stocate pe tipuri de deșuri. În containerul destinat deșeurilor din metal sunt aruncate și bateriile utilizate în cadrul testelor efectuate asupra produselor finite. Acest lucru este greșit, întrucât deșeurile periculoase nu trebuie amestecate cu alte tipuri de deșuri pentru a preveni contaminarea. În cazul unui control se întocmește un proces-verbal de constatare a contravenției de a nu ține evidența clară a deșeurilor. Procesul-verbal conține numele, prenumele și calitatea agentului constatat, denumirea persoanei juridice, fapta săvârșită și semnătura agentului constatat.**

Ce mai poate face societatea?

Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia. Este important de cunoscut faptul că lipsa mențiunilor privind numele, prenumele și calitatea agentului constatat, numele și prenumele contravenientului, iar în cazul persoanei juridice, lipsa denumirii și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agentului constatat atrage nulitatea procesului-verbal. În speța actuală, procesului-verbal încheiat îi lipsesc mențiunile cu privire la sediul persoanei juridice și data comiterii faptei contravenționale. Societatea are dreptul de a contesta procesul-verbal și șanse de a i se da câștig de cauză de către instanța de judecată.

Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor este act normativ comun în materia contravențiilor, prevederile acesteia fiind aplicabile și legislației de mediu.

27. Societatea X introduce pe piață ambalaje pentru care are obligația legală de a gestiona deșeurile generate conform legislației în vigoare. Societatea X a optat pentru o responsabilitate individuală, însă nu reușește să înțeleagă modalitatea de respectare a obligației și din cauza faptului că nu există norme clare de aplicare a legii. Cu alte cuvinte, actul normativ care prevede obligația este un act de transpunere, care nu prevede modalitățile de valorificare pe teritoriul României. La un control al gărzii de mediu se întocmește un proces-verbal de constatare a contravenției, întrucât societatea nu poate dovedi modalitatea de gestionare a deșeurilor generate de ambalajele introduse pe piață.

Procesul-verbal este atacat la instanța de judecată pe motiv că reglementarea are caracter abuziv, însă societății nu i se dă câștig de cauză.

Care sunt motivele?

O speță similară a făcut obiectul Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal nr. 6.440/2013.

Principiul „poluatorul plătește” are drept consecință internalizarea costurilor poluării, prevenirea poluării, precum și repararea prejudiciului cauzat de poluare. Faptul că această modalitate implică anumite obligații din partea agenților economici și o anumită dificultate de aplicare nu este de natură a determina un caracter abuziv sau discreționar reglementării care este necesară și corespunzătoare scopului urmărit și în concordanță cu principiul proporționalității stabilit de politica Uniunii Europene.

Se recomandă ca societatea X să deschidă canale de comunicare cu alte societăți care au obligații similare pentru a identifica soluții.

Se recomandă inițierea și arhivarea unei corespondențe cu autoritățile competente prin care să fie solicitată clarificarea tuturor aspectelor problematice privind modalitățile de îndeplinire a obligației. Este posibil ca aceste măsuri să necesite resurse umane dedicate acestei activități, măcar pentru o anumită perioadă de timp. Astfel, societatea va putea invoca și faptul că a depus toate diligențele pentru îndeplinirea obligației, iar măsura finală pe care a ales-o nu poate fi contestată de organele de control ca fiind neadecvată.